

MEMUR AYLIKLARI NASIL BELİRLENİR?

Aydınlık Gazetesi, 28 Ağustos 2017

Yıldırım Koç

Kamu görevlilerinin 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin toplu iş sözleşmesi imzalandı. Yasa, toplu sözleşmeyi imzalama yetkisini şöyle düzenliyor: "Toplu sözleşmeyi imzalamaya (...) kamu görevlileri adına sözleşmenin kamu görevlilerinin geneline yönelik bölümü için Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti Başkanı ve hizmet kollarına yönelik bölümleri için ilgili sendika temsilcisi yetkilidir." Bu düzenlemeye göre, kamu görevlilerini Memur-Sen ve bağlı sendikaları temsil etti.

Anlaşmaya göre, kamu görevlilerinin maaşlarına yapılacak zam; 2018 yılı için %4+%3,5. 2019 için ise %4+%5. Bu çerçevede, 2018 yılı toplam zam oranı %7.64, 2019 yılı toplam zam oranı %9,20. İki yıllık toplam zam oranı ise %17.54. 2018 ve 2019 yıllarına ilişkin zam oranlarının enflasyonun altında kalması halinde aradaki fark kadar enflasyon farkı zammı yapılacak.

Bu düzenlemeyle ekonomideki büyüme memur aylıklarına yansıtılmıyor.

AYLIKLAR NASIL BELİRLENİR?

Bir başkasına ait bir işyerinde çalışanların çalışma koşulları genellikle 5 grupta ele alınır. (1) Ücretler ve yan ödemeler, (2) iş güvencesi, (3) çalışma süresi, (4) çalışanların sağlığı ve (5) çalışma düzeninin belirlenmesi. Sosyal güvenlik de ücretli çalışanları ilgilendiren diğer alandır.

Kapitalist düzende ister kamu sektöründe çalışın, ister özel sektörde, bu konulardaki düzenlemeler (1) karşılık güç dengelerine, (2) mevcut kaynaklara ve (3) işverenlerle hükümetlerin tehdit algılamalarına göre belirlenir.

Çalışma koşullarının belirlenmesinde "bilimsel ölçütler" veya "adalet" gibi etmenler yoktur. Ülkedeki ve dünyadaki gelişmeler çerçevesinde ortaya iyi çalışma koşulları da çıkar, kötü çalışma koşulları da.

GÜÇ NEDİR?

Ücretli çalışanların gücünün birinci unsuru, örgütlülüktür. Türkiye'de kamu görevlileri bu açıdan bakıldığında yüksek bir sendikalaşma oranına sahip. Bu yıl Temmuz ayında yayınlanan istatistiklere göre, sendikalaşma hakkı olan 2,4 milyon kamu görevlisinin yüzde 69'u sendika üyesi. 1,7 milyon sendika üyesinin 997 bini Memur-Sen'e, 395 bini Türkiye Kamu-Sen'e, 167 bini KESK'e ve 64 bini de Birleşik Kamu-İş'e bağlı sendikalara üye.

Örgütlü gücü tamamlayan unsur, eylemliliktir. İşveren konumundaki hükümet, kamu görevlilerinin iş durdurmasından, miting ve gösteri yürüyüşlerinden çekinirse, zam oranı yükselir. Kamu görevlilerinin Türkiye tarafından onaylanarak doğrudan uygulanırlık kazandırılmış ILO Sözleşmelerinden kaynaklanan çok geniş bir grev hakkı var.

Gücün ikinci unsuru, siyasal güçtür. Memurların ve sözleşmeli personelin toplam sayısı 3,0 milyon civarındadır. Bunların aileleri ve yakınları da dikkate alındığında, ciddi bir oy gücü söz konusudur. Zam oranları belirlenirken bu oy gücü de dikkate alınır.

Memurlar için çok önemli olmayan, ancak özel sektör işçileri için etkili bir mücadele aracı da tüketici boykotlarıdır.

MEMURLAR GÜÇ GÖSTERİSİNDE BULUNDU MU?

Hükümetle kamu görevlilerinin temsilcileri arasında yapılan görüşmeler öncesinde ve sırasında, memurların ve sözleşmeli personelin hükümeti zorlayacak kitle eylemleri oldu mu? Eylem yaptılar mı, miting düzenlediler mi, iş durdurdular mı?

Hayır.

Kamu görevlileri sendikaları, zam oranlarının istenen düzeyde olmaması durumunda AKP'ye karşı kampanya açmaktan söz etti mi? Bu doğrultuda bir çaba içine girdi mi?

Hayır.

Zam oranlarının açıklanması sonrasında memur ve sözleşmeli personel kitlesinden olumsuz bir tepki geldi mi?

Hayır.

Bunlar yoksa, zaten iktisaden zor durumda olan hükümet, memurlara daha yüksek zammı niçin versin ki! Rahmetli Demirel'in dediği gibi, ne kadar ekmek, o kadar köfte.